

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ του ΝΕΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ Ν.4399/2016

«Θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας – Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις»

Ολοκληρώθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2017 η πρώτη φάση υποβολής επενδυτικών σχεδίων για τα καθεστώτα ενίσχυσης του **Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016**: Γενική Επιχειρηματικότητα και Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ. Η οριστικοποίηση αυτών των υποβολών (ηλεκτρονικοί φάκελοι τεκμηρίωσης) θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι τις 20 Φεβρουαρίου 2017.

Βάσει των ανακοινώσεων του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης εξαιρετικά θετική ήταν η ανταπόκριση του κοινού στον νέο Αναπτυξιακό Νόμο, εφόσον σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών και Στρατηγικών Επενδύσεων:

- Έχουν υποβληθεί 821 επενδυτικά σχέδια συνολικού ύψους 2,2 δις ευρώ.
- Το μεγαλύτερο μέρος των επενδυτικών σχεδίων (41,3%) αιτούνται φορολογικής απαλλαγής, ενώ τα υπόλοιπα αιτούνται επιχορήγησης, leasing ή ενίσχυσης μισθολογικού κόστους.
- Το 65% των επενδυτικών σχεδίων και το 51,3% του συνολικού ύψους των επενδύσεων αφορούν τη βιομηχανία (κυρίως τον κλάδο της αγροτοδιατροφής) και μικρός αριθμός επενδύσεων τα logistics.
- Τα επενδυτικά σχέδια στον τουρισμό αποτελούν το 35% των επενδυτικών σχεδίων και το 48,7% του συνολικού ύψους επενδύσεων.

Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις του Γραφείου Τύπου, μέχρι τα μέσα Μαρτίου αναμένεται να ανοίξουν άλλα 2 καθεστώτα του Αναπτυξιακού Νόμου (καινοτομίες και cluster) και άλλα 2 ακόμη μέχρι το τέλος Απριλίου (ολοκληρωμένα χωρικά κλαδικά και funds).

Σημαντικές αλλαγές προωθήθηκαν στα πλαίσια του **Ν.4399/2016**, με σημαντικότερη τη δυνατότητα τεκμηρίωσης της χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου **μέσω επιστολής του Νόμιμου Εκπροσώπου του επενδυτικού φορέα για την πρόθεση λήψης δανείου** και συνεπώς την μη υποχρέωση απόδειξης της ίδιας συμμετοχής του φορέα, ούτε της προέγκρισης δανείου από τράπεζα κατά τη φάση υποβολής της επενδυτικής πρότασης, **στην περίπτωση χρηματοδότησης του ενισχυόμενου επενδυτικού κόστους με εξωτερική χρηματοδότηση.**

Ακολουθεί η συνοπτική παρουσίαση των βασικότερων σημείων του **Ν.4399/2016**:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:

- Ατομική επιχείρηση.
- Εμπορική εταιρία.
- Συνεταιρισμός.
- Κοιν.Σ.Επ, Α.Σ, Ο.Π, ΑΕΣ.
- Υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρίες.

VALUE RIGHT MANAGEMENT CONSULTING A.E.

Δωδεκανήσου 9, 14572 Δροσιά Αττικής
Τηλέφωνα: 210 67 14 553, 210 67 14 223
Φαξ: 210 67 14 570
E-mail: info@valueright.gr

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 4399/2016

«Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Περιφερειακή και Οικονομική Ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις».

- Κοινοπραξίες με προϋπόθεση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ.
- Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:

Η ίδια συμμετοχή μπορεί να αποτελείται και από εξωτερική χρηματοδότηση.

Οι εναλλακτικοί τρόποι κάλυψης ιδίων κεφαλαίων είναι:

- Αύξηση μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου.
- Κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών
- Εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης
- Τραπεζικό δάνειο (εξωτερική χρηματοδότηση).

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΟΡΙΣΜΟΣ*	ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΜΕΓΑΛΗ	Απασχολεί περισσότερο από 250 άτομα προσωπικό. Ο ετήσιος κύκλος εργασιών της είναι μεγαλύτερος από 50.000.000,00 ΕΥΡΩ, καθώς και ο ετήσιος ισολογισμός της είναι μεγαλύτερος από 43.000.000,00 ΕΥΡΩ.	500.000,00€
ΜΕΣΑΙΑ	Απασχολεί λιγότερα από 250 άτομα προσωπικό. Ο ετήσιος κύκλος είναι μικρότερος από 50.000.000,00 ΕΥΡΩ, καθώς και ο ετήσιος ισολογισμός της είναι μικρότερος από 43.000.000,00 ΕΥΡΩ. Τηρεί το κριτήριο της ανεξαρτησίας.*	250.000,00€
ΜΙΚΡΗ	Απασχολεί λιγότερα από 50 άτομα προσωπικό. Ο ετήσιος κύκλος εργασιών της καθώς και ο ετήσιος ισολογισμός της είναι μικρότερος από 10.000.000,00 ΕΥΡΩ. Τηρεί το κριτήριο της ανεξαρτησίας	150.000,00€
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ	Απασχολεί από 0 έως 10 άτομα προσωπικό. Ο ετήσιος κύκλος εργασιών της καθώς και ο ετήσιος ισολογισμός της είναι μικρότερος από 2.000.000,00 ΕΥΡΩ. Τηρεί το κριτήριο της ανεξαρτησίας.	100.000,00€

Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ) του Ν.4019/2011 (Α'216), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν.4384/2016 (Α' 78) στο ποσό των πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000ευρώ).

(*) ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2003) 1422] (2003/361/ΕΚ).

VALUE RIGHT MANAGEMENT CONSULTING A.E.

Δωδεκανήσου 9, 14572 Δροσιά Αττικής
Τηλέφωνα: 210 67 14 553, 210 67 14 223
Φαξ: 210 67 14 570
E-mail: info@valueright.gr

«Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Περιφερειακή και Οικονομική Ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις».

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:

- Δημιουργία νέας μονάδας.
- Επέκταση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.
- Διαφοροποίηση παραγωγικής διαδικασίας.
- Θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας.
- Απόκτηση στοιχείων ενεργητικού μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.

ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ:

Υπάγονται **επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας** με την επιφύλαξη των παραγράφων του άρθρου 7 του Νόμου.

Ακολουθεί παρουσίαση κάποιων ενδεικτικών επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

Η πλήρης ανάλυση περιγράφεται, όπως προαναφέρθηκε, στο άρθρο 7 του Νόμου.

Στο καθεστώς ενισχύσεων του Επενδυτικού Νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια σε όλους τους τομείς της Οικονομίας, πλην των εξαιρέσεων που αναφέρονται στην συνέχεια.

Δεν υπάγονται στις διατάξεις του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016:

- α.** Ο τομέας του **χάλυβα**, όπως ορίζεται στο στοιχείο 43 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ, κατά κατηγορία,
- β.** Ο τομέας των **συνθετικών ινών**, όπως ορίζεται στο στοιχείο 44 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ κατά κατηγορία.
- γ.** Ο τομέας του **άνθρακα**, όπως ο άνθρακας ορίζεται στο στοιχείο 13 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ, σχετικά με καρτικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα,
- δ.** Ο τομέας της **ναυπηγίας**. Μπορεί με κοινή υπουργική απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών να προκηρυχθεί κατ' εξαίρεση καθεστώς στον τομέα της ναυπηγίας κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- ε.** στον τομέα **παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας** με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4,
- στ.** στον τομέα **μεταφορών** (και η συναφής υποδομή), όπως ορίζεται στο στοιχείο 45 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ, κατά κατηγορία.

Επίσης εξαιρούνται:

- ✓ Προβληματικές επιχειρήσεις όπως ορίζονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ (άρθρο 1 παρ.4 περίπτωση γ' Γ.Α.Κ)
- ✓ Επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν προβεί σε παύση της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου κατά τη διετία πριν από την υποβολή της αίτησής τους για περιφερειακή επενδυτική ενίσχυση ή που, κατά τη χρονική στιγμή υποβολής της αίτησής τους για ενίσχυση, έχουν προγραμματίσει να προβούν σε παύση της εν λόγω δραστηριότητας εντός μέγιστου χρονικού διαστήματος δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στη συγκεκριμένη περιοχή (άρθρο 13 περίπτωση δ' Γ.Α.Κ.),
- ✓ Επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
- ✓ Επενδυτικά σχέδια φορέων, για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις κηρύσσονται παράνομες και ασυμβίβαστες με την Κοινή Αγορά.

«Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Περιφερειακή και Οικονομική Ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις».

Οι ακόλουθοι τομείς και κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας, όπως αυτοί προσδιορίζονται βάσει της «Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων – Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008» της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, και με την επιφύλαξη των άρθρων 52 έως 58 ήτοι:

- 05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη) έως και -09- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης).
- 36- Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού εκτός των υπηρεσιών αφαλάτωσης θαλασσινού νερού αποκλειστικά με χρήση ΑΠΕ.
- 41- Κατασκευές κτηρίων.
- 42- Έργα πολιτικού μηχανικού.
- 43- Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.
- 45- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.
- 46- Χονδρικό εμπόριο.
- 47- Λιανικό εμπόριο.
- 52- Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.
- 53- Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες.
- 55- Καταλύματα, με την επιφύλαξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4.
- 56- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.
- 60- Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.
- 64- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.
- 65- Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία.
- 66- Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες.
- 68- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.
- 69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.
- 70- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.
- 71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.
- 72- Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη.
- 73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς.
- 75- Κτηνιατρικές δραστηριότητες.
- 77- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.
- 78- Δραστηριότητες απασχόλησης.
- 79- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.
- 80- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.
- 81- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.
- 82- Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις.
- 84- Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
- 85- Εκπαίδευση.
- 86- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.
- 87- Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις των υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων των ΚΑΔ -86- και -87-, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα εφαρμογής τους.
- 88- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.

«Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Περιφερειακή και Οικονομική Ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις».

- 90- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.
- 91- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3. Κατ' εξαίρεση ενισχύονται: α. 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών), β. 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).
- 92- Τυχρά παιχνίδια και στοιχήματα.
- 93- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης ζζ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4.
- 94- Δραστηριότητες οργανώσεων.
- 95- Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης.
- 96- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης ζζ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4.
- 97- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.
- 98- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση.
- 99- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

Ενισχύονται:

- α. Στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας,**
- αα. μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 15MW, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ. και το ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει,
  - ββ. μονάδων συμπαγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ, σύμφωνα με το άρθρο 40 Γ.Α.Κ.,
  - γγ. υβριδικών σταθμών ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) με εγγυημένη ισχύ μέχρι 5 MW, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ.,
  - δδ. παραγωγής θερμότητας και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ.,
  - εε. ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, σύμφωνα με το ν. 4342/2015 (Α' 143) και το άρθρο 46 Γ.Α.Κ.,
  - στ. παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων τα οποία δεν είναι βασιζόμενα σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ., καθώς και μετατροπής υφιστάμενων μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων βασιζόμενων σε εδώδιμα φυτά σε μονάδες παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων, τα οποία δεν βασίζονται σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ..
- β. Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι κλάδοι**
- αα. 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)],
  - ββ. 52.22.11.06 [Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων] και,
  - γγ. 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)]

Επενδύσεις στον τομέα του Τουρισμού:

- ✓ Ίδρυση - επέκταση ξενοδοχείων τουλάχιστον 3(*).
- ✓ Εκσυγχρονισμοί ολοκληρωμένης μορφής τουλάχιστον 3(*), υπό τη προϋπόθεση ότι ανήκουν ή να αναβαθμίζονται σε 3(*). Απαραίτητη προϋπόθεση η πάροδος 5ετίας από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή την ημερομηνία ολοκλήρωσης προηγούμενου εκσυγχρονισμού.
- ✓ Ξενοδοχειακές μονάδες που έχουν παύσει την λειτουργία τους, χωρίς να έχει αλλάξει η χρήση τους και εφόσον ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε 3(*).
- ✓ Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός **camping** τουλάχιστον 3(*).
- ✓ Ίδρυση και εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής σε **παραδοσιακά ή διατηρητέα κτήρια τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον 2(*)**.
- ✓ **Σύνθετα τουριστικά καταλύματα.**
- ✓ **Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής:** συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού

- τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια, κλπ.
- ✓ **Εγκαταστάσεις αγροτουρισμού ή οιοτουρισμού** εφόσον υποβάλλεται από cluster.
  - ✓ **Ίδρυση ξενώνων φιλοξενίας νέων**, υπό προϋποθέσεις.

Επενδύσεις στον τομέα της Γεωργίας, Κτηνοτροφίας:

Δημοσιεύτηκε η νέα ΚΥΑ - Κοινή Υπουργική Απόφαση στην οποία καθορίζονται ειδικοί όροι, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμοί για την υπαγωγή στα καθεστώτα ενισχύσεων του Νόμου.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ:

Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού:

- ✓ Κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων κτηρίων και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών. Για τα επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού ο συντελεστής διαμορφώνεται στο 60% για τις κτιριακές δαπάνες, ενώ για τις επενδύσεις στον τομέα Logistics σε 70% επίσης για τις κτιριακές δαπάνες των εν λόγω επενδυτικών έργων. Τέλος, για κτίρια τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα, ο εν λόγω συντελεστής ανέρχεται στο 80%.
- ✓ Αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, για ΜΜΕ, υπό προϋποθέσεις.
- ✓ Αγορά και εγκατάσταση καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, τεχνικών εγκαταστάσεων και μεταφορικών μέσων εσωτερικής διακίνησης.
- ✓ Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.
- ✓ Ειδικές & μηχανολογικές εγκαταστάσεις.

Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού:

- ✓ Μεταφορά τεχνολογίας, αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, άδειες εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνίες, τεχνογνωσία και μη κατοχυρωμένες τεχνικές γνώσεις.
- ✓ Συστήματα διασφάλισης ποιότητας, πιστοποιήσεις, προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού και συστήματα οργάνωσης της επιχείρησης.

Για τις Μεγάλες επιχειρήσεις οι επιλέξιμες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το 50% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών και για τις ΜΜΕ το 75%.

Μισθολογικό Κόστος:

Προϋποθέσεις ενίσχυσης μισθολογικού κόστους:

1. Υποχρεωτική καθαρή αύξηση του αριθμού των Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (ΕΜΕ) σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής.
2. Η πλήρωση των θέσεων εργασίας θα πρέπει να γίνει εντός 3 ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

VALUE RIGHT MANAGEMENT CONSULTING A.E.

3. Υποχρεωτική διατήρηση των θέσεων εργασίας για 3 έτη από την πλήρωσή τους για τις ΜΜΕ και για 5 έτη για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις.

Λοιπές Κατηγορίες Δαπανών:

- ✓ Αμοιβές συμβούλων για ΜΜΕ. Ενισχύονται μόνο για νέες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και για ποσό έως 50.000 € (έως 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους).
- ✓ Δαπάνες εκκίνησης μόνο για υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και για ποσοστό έως 10% του ενισχυόμενου κόστους με ανώτατο όριο τις 100.000 €. Για τις καινοτόμες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις τα όρια διπλασιάζονται.
- ✓ Δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ και αφορούν σε προϋπολογισμό έως 1% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους και έως 100.000 €.
- ✓ Δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜΜΕ με προϋπολογισμό έως 20% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους.
- ✓ Δαπάνες για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας.
- ✓ Επενδυτικές δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης.
- ✓ Επενδυτικές δαπάνες για συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ.
- ✓ Δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ για ίδια χρήση και λοιπές περιπτώσεις υπό προϋποθέσεις.
- ✓ Δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.

Δεν ενισχύονται οι δαπάνες που αφορούν :

- τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,
- η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων,
- η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού,
- η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί,
- η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων,
- η ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν τουλάχιστον για δεκαπέντε (15) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και έχει νομίμως μεταγραφεί.

ΕΙΔΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ:

- Φορολογική απαλλαγή.
- Επιχορήγηση.
- Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης.
- Σταθεροποίηση συντελεστή φορολογίας εισοδήματος.
- Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ταμείων συμμετοχών.

«Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Περιφερειακή και Οικονομική Ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις».

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:

Τα ποσοστά ενίσχυσης, σύμφωνα με τον νέο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων:

ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1.1.2017 - 31.12.2020:

Περιφέρειες (NUTS 2)	Νομός/Περιφερειακή Ενότητα (NUTS 3) του Τόπου Εγκατάστασης	Περιφέρειες του άρθρου 107 της Συνθήκης ΕΚ	Μέγιστη Ένταση Περιφερειακών Επενδυτικών Ενισχύσεων		
			Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΡΟΔΟΠΗ	α'	35%	45%	55%
	ΔΡΑΜΑ	α'	35%	45%	55%
	ΕΒΡΟΣ	α'	35%	45%	55%
	ΘΑΣΟΣ, ΚΑΒΑΛΑ	α'	35%	45%	55%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΞΑΝΘΗ	α'	35%	45%	55%
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	α'	35%	45%	55%
	ΗΜΑΘΙΑ	α'	35%	45%	55%
	ΚΙΛΚΙΣ	α'	35%	45%	55%
	ΠΕΛΛΑ	α'	35%	45%	55%
	ΠΙΕΡΙΑ	α'	35%	45%	55%
	ΣΕΡΡΕΣ	α'	35%	45%	55%
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	α'	35%	45%	55%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΓΡΕΒΕΝΑ, ΚΟΖΑΝΗ	α'	25%	35%	45%
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	α'	25%	35%	45%
	ΦΛΩΡΙΝΑ	α'	25%	35%	45%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	α'	35%	45%	55%
	ΑΡΤΑ, ΠΡΕΒΕΖΑ	α'	35%	45%	55%
	ΘΕΣΠΡΟΤΙΑ	α'	35%	45%	55%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΛΑΡΙΣΑ	α'	35%	45%	55%
	ΚΑΡΔΙΤΣΑ, ΤΡΙΚΑΛΑ	α'	35%	45%	55%
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ, ΣΠΟΡΑΔΕΣ	α'	35%	45%	55%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	α'	25%	35%	45%
	ΒΟΙΩΤΙΑ	α'	25%	35%	45%
	ΕΥΒΟΙΑ	α'	25%	35%	45%
	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	α'	25%	35%	45%
	ΦΩΚΙΔΑ	α'	25%	35%	45%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑ	α'	25%	35%	45%
	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	α'	25%	35%	45%
	ΙΘΑΚΗ, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	α'	25%	35%	45%
	ΛΕΥΚΑΔΑ	α'	25%	35%	45%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΧΑΪΑ	α'	35%	45%	55%
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	α'	35%	45%	55%
	ΗΛΕΙΑ	α'	35%	45%	55%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑ, ΑΡΚΑΔΙΑ	α'	35%	45%	55%
	ΚΟΡΙΝΘΙΑ	α'	35%	45%	55%
	ΛΑΚΟΝΙΑ, ΜΕΣΣΗΝΙΑ	α'	35%	45%	55%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	γ'	10%	20%	30%
	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	γ'	10%	20%	30%
	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	γ'	10%	20%	30%
	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	γ'	10%	20%	30%
	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	γ'	10%	20%	30%
	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	γ'	20%	30%	40%
	ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΝΗΣΟΙ	γ'	20%	30%	40%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΛΕΣΒΟΣ, ΛΗΜΝΟΣ	α'	35%	45%	55%
	ΙΚΑΡΙΑ, ΣΑΜΟΣ	α'	35%	45%	55%
	ΧΙΟΣ	α'	35%	45%	55%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΑΝΔΡΟΣ, ΘΗΡΑ, ΚΕΑ, ΜΗΛΟΣ, ΜΥΚΟΝΟΣ, ΝΑΞΟΣ, ΠΑΡΟΣ, ΣΥΡΟΣ, ΤΗΝΟΣ	γ'	20%	30%	40%
	ΚΑΛΥΜΝΟΣ, ΚΑΡΠΑΘΟΣ, ΚΩΣ, ΡΟΔΟΣ	γ'	20%	30%	40%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	α'	25%	35%	45%
	ΛΑΣΙΘΙ	α'	25%	35%	45%
	ΡΕΘΥΜΝΟ	α'	25%	35%	45%
	ΧΑΝΙΑ	α'	25%	35%	45%

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΙΝΗΤΡΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ:

- Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις, που έχουν συσταθεί προ 7ετίας, για να μπορέσουν να λάβουν επιχορήγηση ή επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον για μία διαχειριστική χρήση κέρδη.
- Η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται μόνο σε επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12, μεμονωμένα ή συνδυαστικά με τις ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής ή/και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- Η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται σε ποσοστό που ορίζεται στο 70% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης.

ΛΟΙΠΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ:

- Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο μπορεί να φτάσει έως τα 5 εκ. ευρώ, με εξαίρεση τις επενδύσεις Μείζονος μεγέθους (10 εκ. ευρώ). Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά τα 10 εκ. ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα 20 εκ. ευρώ για το σύνολο των συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, προκειμένου για επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στον Ν.4399/2016. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.
- Οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης παρέχονται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης.
- Οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά.
- Η ενίσχυση της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη -από το Δημόσιο- μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση, παρέχεται μόνο αυτοτελώς και όχι συνδυαστικά με άλλα είδη ενίσχυσης και μόνο επί των δαπανών του μισθολογικού κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ:

Εφόσον μπορεί μία επιχείρηση να κατηγοριοποιηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις, μπορεί να διεκδικήσει μεγαλύτερα ποσοστά επιχορήγησης ή και ειδικές παροχές έναντι των υπολοίπων επιχειρήσεων. Ειδικότερα:

- Εξωστρεφείς: ΜΜΕ, οι οποίες παρουσιάζουν τουλάχιστον 10% αύξηση της εξωστρέφειας κατά μέσο όρο την τελευταία 3ετία, είτε 5% κατά εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το 70% του κύκλου εργασιών τους το 3ο έτος.
- Καινοτόμες: ΜΜΕ με κατ' ελάχιστον 10% του συνόλου των λειτουργικών δαπανών να καταλαμβάνουν οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης.
- Ανεξάρτητες ΜΜΕ που μετά την έναρξη ισχύος του Νόμου προχωρούν σε διαδικασία συγχώνευσης είτε με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας – εκτός εξαγοράς.
- Αύξηση απασχόλησης σε ΜΜΕ τουλάχιστον κατά 10% κατά την τελευταία 3ετία.
- Συνεταιρισμοί, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ) του Ν.4019/2011, Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν.4384/2016.

VALUE RIGHT MANAGEMENT CONSULTING A.E.

«Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Περιφερειακή και Οικονομική Ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις».

- Επενδυτικά σχέδια τα οποία υλοποιούνται σε τομείς ΤΠΕ (Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνίας) και Αγροδιατροφής.
- Επιχειρήσεις οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους όπως προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ.
- Επιχειρήσεις που υλοποιούν το επενδυτικό τους σχέδιο σε ΒΕΠΕ, Ε.Π, ΕΠΕΒΟ, ΘΥ.Κ.Τ. και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης.
- Επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικό σχέδιο σε ειδικές περιοχές του όπως αυτές ορίζονται σε σχετικό παράρτημα του Νόμου (ορεινές, μειονεκτικές, με ιδιαίτερα αυξημένες προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές, με πληθυσμιακή μείωση, νησιωτικές, παραμεθόριες).
- Επιχειρήσεις, των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές και ιδίως: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος.

ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:

Ο Νέος Αναπτυξιακός Νόμος διακρίνεται σε **Καθεστώτα Ενισχύσεων:**

- (α) **Γενικές Ενισχύσεις (Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού, Γενική Επιχειρηματικότητα, Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ)**
- (β) **Επενδύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα, Συνέργειες και Δικτυώσεις**
- (γ) **Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί – Ταμεία Συμμετοχών**
- (δ) **Ολοκληρωμένα Χωρικά και Κλαδικά Σχέδια**
- (ε) **Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους.**

Τα Καθεστώτα Ενισχύσεων θα προκηρυσσονται με ξεχωριστή διαδικασία.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ:

Έναρξη εργασιών: μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου προ της υποβολής της αίτησης υπαγωγής επιφέρει την απόρριψη του συνόλου του επενδυτικού σχεδίου.

Προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου: δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης υπαγωγής.

ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΝΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ:

- Τακτικός (μετά από αίτημα του φορέα επένδυσης – Διοικητικός ή Επιτόπιος)
Διενεργείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - 50% ολοκλήρωση οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης
  - 100% ολοκλήρωση οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας.
- Έκτακτος (με απόφαση της Υπηρεσίας οποιαδήποτε στιγμή)

Ακολουθεί έλεγχος πληρότητας της έκθεσης η οποία καταρτίζεται από τα μέλη του οργάνου ελέγχου και η έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης.